

Obsah

Předmluva	5
---------------------	---

Část první: všeobecná.

Ze zažloutlých pergamenů	9
Všudypřitomná chemie	12
Zbytečná práce	13
Zvláštnost organických reakcí	15
Naše výzbroj	18
Jak se zachází s chemikáliemi	19
Nejjednodušší pracovní úkony	21
1. Zahřívání ve zkumavce	21
2. Zahřívání ve vodní lázni	22
3. Jímání plynu v nádržce	23
4. Destilace	23
5. Sublimace	25
6. Stanovení bodu tání	25
7. Stanovení bodu varu	26
8. Čištění	26
Jak se tvorí chemický vzorec	27

Část druhá: odborná.

1. Sloučeniny alifatické:

Organická sloučenina č. 1.	39
Reakce methanu	40
Theoretická mezihra	44
Uhlík nenasyta	46
Oheň z »kamení a vody«	50
Alkohol ve víně	52
Výlet do nirvany se »zpátečním listkem«	57
Ideální palivo, ale drahé	60
Nejdůležitější organická kyselina	62
Mnohostranné rozpustidlo aceton	68
Příprava slzného plynu	71
Nebezpečné likéry gangsterů	72
Můstek mezi anorganickou a organickou chemií	74
Chemické zbraně mravenců a kopřiv	77
Šťavel a kaňka	80
Bacil, který zlepšuje potraviny	85
Kyselina vinná skrývá soli kovů	87
Nebezpečná konkurence	89
O různých tucích a olejích	90
Vonné oleje z říše rostlin	94
Umění vařiti mýdlo	97
Důležitá součástka hroznů	101
Řepa oslazuje život	105
Přehlédnuté laické pozorování	106
Chléb náš vezdejší	108

Zcukernatění dřeva	111
Hedvábí ze smrkového dřeva	113
Nekupujte zajice v pytli!	119
A teď papír	121
Kdo vlastně vynalezl střelný prach?	124
Hrom a blesky z bavlny	127
Bílek, hmotný základ života	130
Nebojte se pokusů s vitaminy!	133
Citron ve zkumavce	137

2. Sloučeniny aromatické:

Benzen, praděd více než 100 000 sloučenin	138
Vyrábíme derivát benzenu	143
Globol, nepřítel molů	144
Mnohonásobná kyselina karbolová	149
Zajímavá trojice	151
Látka pohlcující vzduch	155
Tekutiny, které ve tmě svítí	157
Lak z tuzemských surovin	158
Umělé pryskyřice ve zkumavce	160
Konservační prostředek z borůvek	163
Strážný anděl sklenice s marmeládou	165
Kyselina acetylosalicylová, zvaná »aspirin«	169
Kyselina galová, vedlejší součást dehtu	170
Seznámení s duběnkami a kůrou smrku	172
Dvě skupiny kyselin benzenového prstence	177
Nitrobenzen — voňavka a jed	178
Malá továrna na anilin	180
Explosivní barvivo — kyselina pikrová	182
Odstavená trhavina	186
Krev jehličnatých stromů	186
Výlety do říše barev	190—227
Oprávněná pedanterie	190
Přehlídka barviv	194
Fenolftalein — starý známý	197
Fluorescein — Herkules barvivosti	200
Eosin, postrach studentů	202
Synthesa galeinu ve zkumavce	204
Pestré příbuzenstvo bahenního plynu	205
Zlatá barva z obyčejných chemikálií	206
Barva, již milují Orientáldci	208
Podstata inkoustové tužky	209
Červeň tureckých fezů	211
Umí čarovat a barvit na modro	217
Černá jako noc	221
Nikrosin, barvivo černého krémku na boty	222
Barvy květů z chemického hlediska	223
Nekonečná věda	227
Rejstřík	233